

ה' בשבט, התשפ"א
18 ינואר 2021
43803221

הנדון: נגיף ומחלת הקורונה והחיסון נגד המחלה – הקשר האפשרי לפגיעה בפריון בהריון ובהנקה

המועצה הלאומית לרפואת נשים ופריון מפרסמת את עמדתה לגבי הקשר בין מחלת הקורונה, החיסונים ופריית האישה והגבר.
עמדה זו משותפת למועצה ולאגוד הגינקולוגי והאיגוד הישראלי לחקר הפוריות (איל"ה).

- לאור דיווחים על הסתייגות נשים וזוגות צעירים מהחיסון עקב חשש לפגיעה בפוריות חשוב להדגיש כי:
- אין בסיס מדעי או עובדות המצביעות על פגיעה בפוריות כתוצאה מחיסון באמצעות החיסונים המוכרים.
 - מחלת ה-Covid 19 עלולה לפגוע במהלך ההיריון, לגרום למחלה חמורה יותר בנשים בהיריון ולגרום ללידה מוקדמת – על כן חשוב להתחסן כדי למנוע את התחלואה בקורונה.

ולהלן עמדתנו המפורטת והמנומקת:

מהו החיסון נגד נגיף הקורונה?

חיסוני mRNA מבוססים על שרשראות קצרות של חומצה גרעינית (RNA), אינם כוללים וירוס או חלקי וירוס ואינם יכולים לגרום למחלה.
בטכנולוגיה חדשה זו, החיסון "משתמש" במערכת ייצור החלבונים של הגוף על מנת ליצר את החלבון מולו הגוף מפתח את החיסון. החיסון אינו חודר לגרעין התא או ל-DNA ועל כן אינו גורם לשינויים גנטיים במתחם. יתר על כן, תוך מספר ימים מועט הוא מתפנה ונעלם מהגוף.
בקבוצה זו נכללים החיסון של חברת פייזר BNT162b2 (החיסון ניתן בהזרקה לשריר בשתי מנות בהפרש של 21 יום ביניהן), ושל חברת מודרנה (החיסון ניתן בהזרקה לשריר בשתי מנות בהפרש של 28 יום ביניהן).

האם קיים הקשר בין המחלה לפגיעה בפריון?

גברים: למרות שתואר בספרות המדעית על בידוד נגיפי קורונה בנוזל הזרע כמו גם אפשרות תיאורטית להסבר על קשר בין קורונה וירידה מסוימת בייצור או איכות הזרע, הרי שעד היום אין כל תיאור ובוודאי שלא הוכחה מבוססת שאומנם קיים נזק ספציפי של הנגיף הפוגע בפריון של הגברים החולים יותר מנגיפים אחרים הגורמים לדלקת במערכת המין של הגבר - קל וחומר החיסון שאין פגיעתו כמחלה אלא הוא מגן בפניה.

נשים: לא ידוע או תואר בספרות המדעית בסיס מנגנוני או הוכחה ואף לא טענה לאפשרות של פגיעה בפריון נשים.

ראוי לציין שמתחילת השימוש בחיסון לא נרשמה עלייה בשיעורי ההפלות או המומים העובריים למיניהם ולא היה בסיס כלשהו להנחה על פגיעה אפשרית בפוריות האישה.

לעת הזאת, לאחר שניתנו כבר מיליוני חיסונים בעולם, אין כל תיאור בספרות המדעית לפגיעה בפריון בעקבות החיסון לא של נשים ולא של גברים ובוודאי שאין הוכחה לפגיעה וירידה בפריון של זוגות המנסים להרות. הקהילה המדעית עוקבת ביסודיות אחר התפתחות מהלך מבצע החיסונים העולמי.

מהו הסיכון מתחלואה בקורונה במהלך הריון?

ממחקרים שבוצעו בנושא עולה כי נשים הרות, ובמיוחד נשים עם סיכון בריאותי ומחלות רקע, הנדבקות בקורונה במהלך הריון, מצויות בסיכון מוגבר בהשוואה לנשים שאינן הרות לפתח סיבוכים נשימתיים הדורשים טיפול נמרץ וצורך בהנשמה וכן הפרעות בקרישת הדם. ממצאים ראשוניים מצביעים על כך שקיים סיכון ללידה מוקדמת או צורך באשפוז של הילוד. לכן, ממליצה המועצה להשלים את שני החיסונים לפני התחלת טיפולי פריון ולפני הכניסה להריון.

הנקה

נשים מניקות לא נכללו בניסויים של החיסון אולם המומחים בנושא אינם רואים סיכון לילוד מחיסון האם המניקה וזאת על סמך הניסיון שהצטבר מהשימוש בחיסונים נגד נגיפים אחרים, מנגנון הפעולה של החיסון, העובדה שאין כל חלקיקי נגיף בחיסון והסיכוי הקלוש אם בכלל שהחיסון יוכל להגיע אחרי הזרקתו לשריר גם לחלב האם. יתר על כן, מאחר והחיסון גורם לנוגדנים נגד המחלה אצל האם הרי שאם וכאשר יגיעו הנוגדנים לילוד מחלב האם אזי הילוד גם הוא עשוי להיות מוגן מהמחלה.

סיכום:

א. אין כל הוכחה שהחיסון גורם לירידה בפריון של הזוג. ההפך הוא הנכון, יתכן והחיסון אפילו עשוי להגן על ירידה בפוריות הגבר שעלולה להיות עקב פגיעה דלקתית של הנגיף במערכת המין של הגבר.

ב. המועצה ממליצה על חיסון נשים וזוגות הנמצאים וס או נזקקים לטיפולי פריון. זאת בעקבות הסיכון למחלה קשה יותר אצל נשים הרות עם סיכון יתר יותר ללידות מוקדמות מחד, והעדר כאמור עדויות או מנגנון ביולוגי אפשרי לפגיעה של החיסון בפריון.

ג. המועצה ממליצה לאפשר מתן חיסון לנשים הרות המעוניינות בכך- במיוחד אם הן בסיכון לחשיפה לנגיף ואו סובלות ממחלות רקע המגבירות את הסיכון למחלה קשה/ מומלץ כי הדבר יעשה לאחר התייעצות וקבלת הסבר מרופא מטפל על מגבלות של המידע על בטיחות החיסון בעת ההריון.

יש לדעת שהסיבה היחידה שבעת הזאת אין המלצה גורפת לחיסון נשים הרות הינה העובדה שמחקרי הבטיחות של החיסון החריגו מלכתחילה נשים הרות ולכן לא הוכחה הבטיחות המלאה של החיסון בהקשר לנזק להריון ואו לעובר המתפתח.

ד/ המועצה ממליצה על חיסון גם לנשים מניקות המעוניינות בכך/

ה/ בשל חומרת מחלת הקורונה ופגיעתה הקשה- אנחנו חוזרים וממליצים לכלל האוכלוסייה- ובמיוחד לנשים בגיל הפוריות- לנשים הרות ולנשים מניקות להמשיך ולהקפיד על שמירת כללי הריחוק החברתי ועל עטית מסכה ובכך להקטין את סיכון החשיפה והדבקות במחלה/

ו/ אשה הרה אשר היא ובן זוגה שומרים על נהלים אלה ואין סיכון גבוה לחשיפה לנגיף ואו גורם סיכון רפואי נוסף יכולה לבחור בדחיה של החיסון לשליש השני להריון או לאחר הלידה/

המלצות המועצה מבוססות גם על המלצות האיגוד הגניקולוגי הישראלי וחברות הבת שלו, המרכז האמריקאי למניעת מחלות ואיגודי רפואת נשים, רפואת האם והעובר ורפואת הפריון בארצות הברית, האיגוד לרפואת נשים בקנדה והאיגוד האירופאי לחקר הרבייה.

פרופ' אליעזר שלו, יו"ר המועצה הלאומית לרפואת נשים, נאונטולוגיה וגנטיקה

פרופ' רוני מימון, יו"ר האיגוד הישראלי למיילדות וגניקולוגיה

פרופ' אדריאן שולמן, יו"ר איל"ה

פרופ' יואב יינון, יו"ר החברה הישראלית לרפואת אם ועובר

ד"ר רינת גבאי, חברת ועד, החברה לאם ועובר